

verade i utredningen och har rätt att ta del av resultaten av de prov som tagits för att utreda orsaker till barnlösheten. Maken uppträdde också som en person som på alla sätt ville medverka till att utredningen skulle leda fram till uppfyllande av deras gemensamma önskan om ett barn.

Bedömning och beslut

Nämnden anser att läkarens undersökning och behandling av patienten varit adekvat.

Enligt lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonal inte obehörigen röja vad han eller hon i sin verksamhet fått veta om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden. Läkaren har vidgått att hon till maken lämnat ut skriftliga och muntliga uppgifter angående patienten. Det var fel att delge maken dessa skriftliga uppgifter och läkaren har härigenom åsidosatt sina skyldigheter. Mot bakgrund av att en utredning om barnlöshet i de allra flesta fall omfattar både kvinnan och mannen och med hänsyn till omständigheterna i övrigt har läkaren emellertid haft anledning utgå från att maken varit insatt i den pågående utredningen. Läkarens fel framstår därför som ursäktligt. Anmälan skall därför inte medföra disciplinpåföljd.

Plasmainfusion mot patientens vilja

Anmälare: Patienten

Anmäld: Toraxanestesiolog

**Orsak: Patienten hade avsagt sig muntligen och skriftligen att ta emot blod
HSAN 775/98**

En 45-årig man skulle opereras vid en toraxkirurgisk klinik. Vid samtal med läkare vid kliniken hade han klargjort sin ståndpunkt beträffande blodtransfusioner och lämnat ett kort till journalen i vilket han avsåg sig att ta emot blod. Trots detta hade han postoperativt behandlats med en enhet blodplasma. Han upplevde detta som oerhört kränkande.

Utredning

Läkaren säger sig ha varit fullt informerad om patientens tro och hade inte

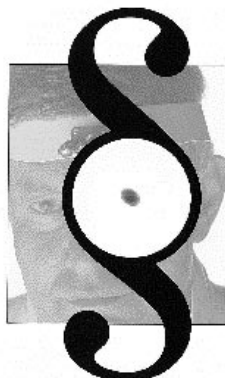
haft för avsikt att kränka honom. Det beklagliga misstaget hade begåtts helt oavsiktligt. På IVA hade han fått rapport från den läkare som sövt patienten att denne vägrade att ta emot blod. Senare meddelade den IVA-sköterska som ansvarade för patienten att han hade blött 200 ml under den senaste timmen. Medveten om att det var angeläget att patienten inte skulle behöva blodtransfusion gjorde läkaren misstaget att ordinera plasma för att förhindra vidare blödning. Han tar på sig skulden för det inträffade, men vill inte gå med på att han »fullständigt nonchalerade» patientens önskan. När misstaget uppdagades informerade han patienten och bad om ursäkt. Han framhåller slutligen att överföring av både skriftlig och muntlig information varit fullständig och att rutinerna i detta avseende inte kan ifrågasättas.

Bedömning och beslut

Vården skall så långt möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Patienten skall visas omtanke och respekt.

Nämnden finner det ostridigt att patienten gett uttryck åt att han inte önskade erhålla någon form av blod. Läkaren har hävdatt att han helt oavsiktligt gjort misstaget att ordinera plasma för att förhindra vidare blödning. Han har dock behandlat patienten mot dennes uttryckliga önskemål. Hans invändningar kan inte frita honom från ansvar och nämnden anser att han handlat oaktsamt. Läkaren ålades en erinran.

En av nämndens ledamöter (läkare) ansåg felet ursäktligt och att disciplinpåföljd därför inte skulle åläggas läkaren. •

TILLVÄXT

FAKTORER

Särtryck av en serie i Läkartidningen 1995

Alla kroppens celler reagerar på olika signalämnen i omgivningen, ämnen som styr deras fundamentala livsprocesser.

Dessa ämnen kallas kollektivt tillväxtfaktorer. En serie i Läkartidningen 1995 om dem speglar tendenser i dagens medicinska forskning och pekar på några tillämpningsområden.

Området är i början av en snabb utveckling och många produkter är under utprövning för klinisk användning.

Häftet omfattar 12 artiklar på sammanlagt 56 sidor + färgomslag. Priset är 90 kronor. Vid köp av 11–50 ex 82 kronor, vid högre upplagor 77 kronor/exemplar.

Beställer härmed

..... ex Tillväxtfaktorer

Namn

Adress

Postnummer/Postadress

Insändes till Läkartidningen,
Box 5603, 114 86 Stockholm

Märk gärna kuvertet
»Tillväxtfaktorer»

Telefax: 08-20 76 19